

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

To get free Live Classes,
Materials Scan this QR Code &
Download our Adda247 App

15 मार्च 2024

राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय बातम्या

याऊंडे घोषणा

संदर्भ:

- 11 आफ्रिकन देशांतील आरोग्य मंत्र्यांनी कॅमेरूनच्या याऊंडे येथे भेट घेतली आणि मलेरियामुळे होणारे मृत्यू संपविण्याचे वचन दिले.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- 2022 मध्ये, जागतिक स्तरावर मलेरियाची प्रकरणे 2019 मधील 233 दशलक्ष वरून 249 दशलक्ष इतकी वाढली.
- आफ्रिकेत, याच कालावधीत प्रकरणे 218 दशलक्ष वरून 233 दशलक्ष झाली.
- जागतिक मलेरिया प्रकरणांपैकी 94% आणि मलेरियाशी संबंधित मृत्यूंपैकी 95% आफ्रिकेत आहेत.
- 2022 मध्ये, मलेरियामुळे आफ्रिकेत अंदाजे 580,000 मृत्यू झाले.
- 2023 आफ्रिकन मलेरिया प्रगती अहवालानुसार, मलेरियाच्या घटनांमध्ये 7.6% आणि मृत्यूदर 11.3% ने घटला आहे, आफ्रिकन युनियनच्या अंतरिम उद्दिष्टांपेक्षा कमी आहे.
- 2030 पर्यंत मलेरियाचे नियंत्रण आणि निर्मूलन करण्याचे आफ्रिकन युनियनचे उद्दिष्ट आहे.

BILINGUAL
ADDAPEDIA
e-Books

NATIONAL |
INTERNATIONAL |
REGIONAL |
STATE SPECIFIC
CURRENT AFFAIRS
CURATED NOTES

IMPORTANT FOR ALL COMPETITIVE EXAMS

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

अवाना शाश्वतता निधी

संदर्भ:

- SIDBI ने त्याच्या अवाना सस्टेनेबिलिटी फंड (ASF) साठी **ग्रीन क्लायमेट फंड (GCF) कडून \$24.5 दशलक्ष** मिळवले आहेत, ज्याचा उद्देश शाश्वतता आणि हवामान-केंद्रित स्टार्टअप्स आणि MSMEs ला प्रोत्साहन देणे आहे.
- **किगाली, रवांडा येथे GCF बोर्डाच्या** 38 व्या बैठकीत निधी मंजूर करण्यात आला.

प्रकल्प विहंगावलोकन:

- या प्रकल्पाचे मूल्य **\$120 दशलक्ष आहे आणि भारतातील शाश्वतता आणि हवामान समाधानासाठी तंत्रज्ञानाच्या नेतृत्वाखालील नवकल्पनांचा वापर करून सुरुवातीच्या टप्प्यातील स्टार्टअप्स आणि एमएसएमईंना समर्थन देईल.**
- ASF उपक्रमाचा उद्देश हवामान बदलाच्या आव्हानांना तोंड देण्यासाठी तांत्रिक नवकल्पनांचा वापर करून उद्योगांना निधी देणे आहे.
- हे हवामान बदल कमी करणे, अनुकूलन करणे आणि हवामानाच्या प्रभावांना असुरक्षित असलेल्या क्षेत्रांमध्ये लवचिकता सुधारण्यास मदत करेल.

अंमलबजावणी:

- **SIDBI वित्त मंत्रालयाच्या वित्तीय सेवा विभागासह भागधारक आणि मंत्रालयांसोबत काम करेल.**
- बँक इतर संस्थांकडून प्रस्ताव अंकर करू शकते आणि MSME च्या विकासास समर्थन देत स्वतःचे सादर करू शकते.

महत्त्व:

- **SIDBI ची ही एक अग्रगण्य वाटचाल आहे, जी बँकेने अंकर केलेल्या अशा पहिल्या प्रकल्पाचे प्रतिनिधित्व करते आणि पॅरिस करारांतर्गत भारताच्या वचनबद्धतेशी संरेखित होते.**
- SIDBI, GCF सह एक मान्यताप्राप्त आणि थेट प्रवेश संस्था म्हणून, भारतभर कमी-कार्बन आणि हवामान-लवचिक विकासाला चालना देणाऱ्या प्रकल्पांना निधी देईल.

ग्रीन क्लायमेट फंड:

- **GCF हा जागतिक स्तरावर सर्वात मोठा हवामान निधी आहे, जो विकसनशील देशांना जागतिक हवामान कृतीसाठी राष्ट्रीय स्तरावर निर्धारित योगदान (NDCs) पूर्ण करण्यात मदत करतो.**

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

समितीने एकाचवेळी मतदान घेण्याची शिफारस केली आहे

संदर्भ:

- माजी राष्ट्रपती रामनाथ कोविंद यांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चस्तरीय समितीने एकाचवेळी निवडणुका घेण्याची शिफारस केली आहे.
- शिफारशीमध्ये टप्प्याटप्प्याने विचार केला जातो: प्रथम लोकसभा आणि राज्य विधानसभा, त्यानंतर सार्वत्रिक निवडणुकांच्या 100 दिवसांच्या आत नगरपालिका आणि पंचायत निवडणुका.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- समितीने 18,000 पानांचा विस्तृत अहवाल अध्यक्ष द्रौपदी मुर्मू यांना सादर केला, परंतु 321 पृष्ठांची संक्षिप्त आवृत्ती लोकांसाठी उपलब्ध आहे.
- 22 वा कायदा आयोग देखील या मुद्द्याचे परीक्षण करत आहे आणि 2029 च्या सार्वत्रिक निवडणुकीच्या चक्रापासून त्याची शिफारस करण्याची शक्यता आहे.
- सुचविलेल्या पद्धतीमध्ये प्रत्येक सार्वत्रिक निवडणुकीनंतर एक 'नियुक्त तारीख' सेट करणे, निवडणुका समक्रमित करण्यासाठी नवीन निवडणूक चक्र सुरू करणे समाविष्ट आहे.
- 'नियुक्त तारखे'नंतर स्थापन झालेल्या राज्य विधानसभा लोकसभा निवडणुकीच्या चक्राशी संरेखित होऊन, त्यानंतरच्या सार्वत्रिक निवडणुकांपूर्वी संपतील.
- त्रिशंकू सभागृह किंवा अविश्वास प्रस्तावाच्या बाबतीत ताज्या लोकसभा निवडणुका होऊ शकतात, परंतु सभागृहाचा कार्यकाळ आधीच्या पूर्ण मुदतीच्या कालबाह्य कालावधीपुरता मर्यादित असेल.
- कलम 83 आणि 172 मध्ये घटनात्मक दुरुस्त्या प्रस्तावित आहेत, ज्यांना राज्यांकडून मान्यता आवश्यक नाही.
- पंचायत आणि नगरपालिका निवडणुकांसाठी कलम 324A आणि कलम 325 मध्ये सुधारणा करण्याची शिफारस करण्यात आली आहे आणि एक समान मतदार यादी आणि मतदार ओळखपत्रे तयार करणे आवश्यक आहे, ज्यांना राज्यांनी मान्यता देणे आवश्यक आहे.
- वारंवार होणाऱ्या निवडणुकांमुळे विविध भागधारकांवरील भार कमी करण्याचा या समितीचा उद्देश आहे आणि एकाचवेळी निवडणुकांचे चक्र पुनर्संचयित करण्यासाठी एक यंत्रणा सुचवते.
- शिफारशींचे उद्दिष्ट राज्यघटनेत किमान दुरुस्त्या आहेत आणि भाजप आणि नॅशनल पीपल्स पार्टीसह संपर्क केलेल्या 47 पैकी 32 राजकीय पक्षांकडून त्यांना पाठिंबा मिळाला आहे.

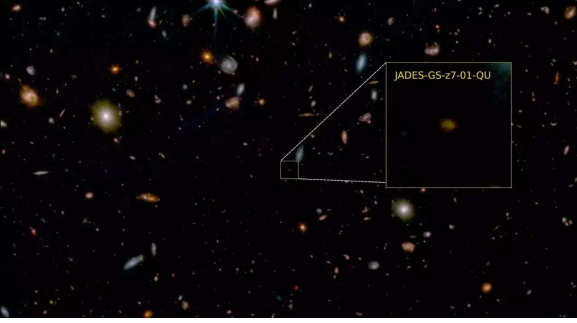

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

जेम्स वेब टेलिस्कोपने शोधलेली सर्वात जुनी 'डेड गॅलेक्सी'

संदर्भ:

- जेम्स वेब स्पेस टेलिस्कोप (JWST) वापरणाऱ्या खगोलशास्त्रज्ञांना सर्वात जुनी ज्ञात "मृत" आकाशगंगा सापडली आहे.
- JADES-GS-z7-01-QU असे नाव दिले गेले, जेव्हा विश्व त्याच्या सध्याच्या वयाच्या फक्त 5% होते तेव्हा याने ताऱ्यांची निर्मिती थांबवली.

महत्त्व:

- हा शोध अंदाजे 500 दशलक्ष वर्षांनी पूर्वीच्या शोधांना मागे टाकतो.
- हे "मृत" आकाशगंगेचे सर्वात जुने उदाहरण आहे.
- खगोलभौतिकशास्त्रज्ञ टोबिअस लुझर यांनी त्याच्या तारा निर्मितीच्या पद्धतीची तुलना जेम्स डीनच्या अचानक थांबलेल्या क्रियाकलापांशी केली आहे.
- सुरुवातीच्या विश्वात भरपूर वायू उपलब्ध असूनही, ताऱ्यांची निर्मिती अचानक थांबली.

वैशिष्ट्ये:

- 100 दशलक्ष ते एक अब्ज तारे असण्याचा अंदाज आहे.
- आकाराने लहान मॅगेलॅनिक क्लाउडशी तुलना करता येते परंतु चालू तारा निर्मितीपासून रहित.
- विद्यमान तारे बदलीशिवाय कालबाह्य होतील, ज्यामुळे रंग निव्व्या ते पिवळ्या ते लाल रंगात बदलला जाईल.

संभाव्य कारणे:

- संशोधक अतिमॅसिव्ह ब्लॅक होल किंवा वायू कमी होण्याच्या प्रभावासह समाप्तीच्या कारणांचा अंदाज लावतात.
- JWST च्या प्रगत क्षमतांनी स्नॅपशॉट निरीक्षण सक्षम केले, ज्यामुळे तारा तयार होण्याची शक्यता उघड झाली.

जेम्स वेब स्पेस टेलिस्कोप बद्दल:

- डिसेंबर 2021 मध्ये लॉन्च करण्यात आलेली, ही आजपर्यंत बांधलेली सर्वात शक्तिशाली स्पेस टेलिस्कोप आहे.
- इन्फ्रारेड खगोलशास्त्रासाठी तयार केलेले, ते हबल स्पेस टेलिस्कोपच्या आवाक्याबाहेरच्या वस्तूंचे अन्वेषण करते.
- ब्रह्मांडाच्या बाल्यावस्थेतील अंतर्दृष्टी प्रदान करून सर्वात जुने तारे आणि आकाशगंगा यांचा अभ्यास करणे हे प्रामुख्याने उद्दिष्ट आहे.
- त्याची उद्घाटन प्रतिमा जुलै 2022 मध्ये कॅप्चर करण्यात आली, ज्यामुळे प्राचीन आकाशगंगांसह अनेक शोध लागले.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

कोचरब आश्रम

संदर्भ:

- दांडी यात्रेच्या 94 व्या वर्धापन दिनानिमित्त पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी अहमदाबाद, गुजरात येथे पुनर्विकसित कोचरब आश्रमाचे उद्घाटन केले.
- 1915 मध्ये दक्षिण आफ्रिकेतून परतल्यानंतर कोचरब आश्रम हे गांधींचे भारतातील पहिले घर होते.
- मोदींनी 1,200 कोटी रुपयांच्या गांधी आश्रम स्मारक आणि परिसर विकास प्रकल्पाचा मास्टर प्लॅनही उघड केला.

गांधी आश्रम स्मारकासाठी भविष्यातील योजना

- मास्टर प्लॅनमध्ये आश्रमाचा 55 एकरपर्यंत विस्तार करणे, गांधींचे निवासस्थान, हृदय कुंजसह 36 इमारतींचे जीर्णोद्धार आणि संवर्धन करण्याचे उद्दिष्ट आहे.
- यामध्ये प्रशासन सुविधा, अभ्यागत सुविधा, परस्पर कार्यशाळा आणि सार्वजनिक उपयोगितांसाठी नवीन संरचना समाविष्ट आहेत.
- गांधी विचारांचे रक्षण आणि प्रसार करण्यासाठी एक अभिमुखता केंद्र, एक ग्रंथालय आणि संग्रहण इमारती बांधल्या जातील.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

पोबिटोरा वन्यजीव अभयारण्य

संदर्भ:

- सर्वोच्च न्यायालयाने आसाम सरकारला गेंड्यांच्या लक्षणीय लोकसंख्येसाठी ओळखले जाणारे पोबिटोरा वन्यजीव अभयारण्य स्थापन करणारी 26 वर्षे जुनी अधिसूचना मागे घेण्यापासून रोखले.
- सर्वोच्च न्यायालयाने म्हटले आहे की, वन्यजीव अभयारण्याची अधिसूचना रद्द करण्यासाठी राष्ट्रीय वन्यजीव मंडळाची परवानगी आवश्यक आहे. या आदेशामुळे वनवासींच्या हक्कांचे संरक्षण करण्याच्या प्रयत्नांना अडथळा येत नाही, असे स्पष्ट केले.

बद्दल:

- पोबिटोरा वन्यजीव अभयारण्य हे देशातील सर्वात जास्त घनतेचे एक शिंग असलेल्या गेंड्यांच्या धारणेसाठी ओळखले जाते.
- अभयारण्यात राजमायोंग राखीव जंगल आणि पोबिटोरा राखीव जंगलाचा समावेश आहे. राजमायोंग टेकड्यांवर बिबट्या, कॅण्ड लंगूर, पोर्क्युपिन, पॅंगोलिन इत्यादींसह अनेक प्रजाती आढळतात.
- बऱ्याचदा 'मिनी काझीरंगा' म्हटल्या जाणाऱ्या, ते त्याच्या प्रख्यात समकक्षासोबत समान लँडस्केप आणि वनस्पती सामायिक करते.
- पोबिटोराच्या अंदाजे 72% क्षेत्रामध्ये अरुंडो डोनाक्स आणि सॅकरम गवताचे प्राबल्य असलेल्या ओल्या सवानाचा समावेश आहे, उर्वरित भाग जलस्थांनी व्यापलेला आहे.

एका शिंगाच्या गेंडा बद्दल:

- IUCN लाल यादी स्थिती: असुरक्षित.
- निवासस्थान: मुख्यतः आसाम, पश्चिम बंगाल आणि उत्तर प्रदेशमध्ये आढळतात.
- आसाममध्ये चार संरक्षित क्षेत्रांमध्ये अंदाजे 2,640 गेंडे आहेत: पोबिटोरा वन्यजीव राखीव, राजीव गांधी ओरंग राष्ट्रीय उद्यान, काझीरंगा राष्ट्रीय उद्यान आणि मानस राष्ट्रीय उद्यान.

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.